NOTAS AO PROGRAMA

No programa de hoxe celebramos o día dos namorados, interpretando dúas pezas ao comezo da 2ª parte que foron escritas a partir de belos poemas co AMOR como tema principal, e invocando ao fillo de Venus para tal efecto. Por unha banda, Alfonso Rodríguez Castelao (**Lela**), e por outra Gerardo Diego (**Romance do Douro**), inspiraron a Rosendo Mato Heredia e a un servidor respectivamente, para compoñer música a partir dos seus poemas. No caso de **Lela**, trátase dunha emblemática canción, que ademais de causar certa controversia respecto da súa autoría, foi versioneada por múltiples artistas, da talla de Carlos Núñez, ou Os Sabandeños. Nós interpretámola na versión para banda escrita por outro gran músico galego, Alfredo Susavila, quen ademais, a partir da canción creou o espectáculo **Unha Noite de Amor con Lela**, para voz e banda. Con respecto a **Romance (del Duero)**, a versión para banda provén dunha canción escrita en 1999 para soprano e piano, que conta con máis de 8 versións publicadas. A presente versión, que xa foi interpretada pola BMMC noutras ocasións, foi estreada no V Congreso Iberoamericano de Compositores, Directores e Arregladores de Bandas Sinfónicas e Ensembles, celebrado en Llíria (Valencia) en 2013. É unha obra escrita en linguaxe tradicional, que se estrutura en 4 seccións. O uso modal, a cadencia frigia e algúns melismas dan ao carácter lírico da peza unhas pingas de esencia nacionalista.

Previamente na 1ª parte, presentamos unha selección de música mexicana, toda ela de amplo calado. Abrimos coa divertida **Conga del Fuego Nuevo**, escrita en 2005 por Arturo Márquez, quen é hoxe en día moi coñecido polo seu **Danzón cubano nº 2**, e en xeral por introducir elementos característicos da música mexicana nas súas composicións. A continuación abordamos a obra máis coñecida dun dos patriarcas da música mexicana, Carlos Chávez, quen compuxo a súa **Sinfonía India** (dun só movemento) entre 1935 e 1936. Trátase da 2ª da 6 sinfonía escritas por Chávez, quen se encargou de dirixila na estrea, que se produciu o xaneiro de 1936, en Nova York, a cargo da Orquestra Sinfónica da Columbia Broadcasting. O material temático está tomado dos indios yaquis, seris e buicholes. Proseguimos co outro gran compositor mexicano do século XX, Silvestre Revoltas, nacido o mesmo ano que Chávez, con quen tivo unha estreita relación que desembocou nunha inimizade manifesta. Revoltas, compuxo a súa **Sensemayá (canto para matar unha culebra)**, a partir do poema homónimo do cubano Nicolás Guillem. En 1937 Revoltas utilizou un ensemble para a súa obra, e ao ano seguinte redactou a versión popularizada para gran orquestra. Foi un intelectual moi comprometido politicamente, tanto que ao decatarse do asasinato de Lorca, acudiu a España para participar no II Congreso Internacional de Escritores Antifascistas para a Defensa da Cultura, en plena Guerra Civil, dirixindo concertos en Barcelona, Valencia e Madrid. Formou parte da liga de Escritores e Artistas Revolucionarios. A súa viaxe ao noso país desenvolveuse xustamente entre a composición das dúas versións da obra que hoxe interpretamos, que por certo, é dunha dificultade de execución moi considerable. Finalmente interpretaremos **Huapango**, doutro dos grandes compositores mexicanos, José Pablo Montoya. A súa peza chegou a ser considerada como un 2º himno nacional mexicano, desde que se estreou en 1941, a cargo da Orquestra Sinfónica de México, dirixida xustamente por Carlos Chávez. A peza recolle os ritmos tradicionais do huapango, principalmente veracruzanos, e de pezas da devandita rexión como o Siquisirí, o Bajalú, e o Gavilancillo.

Xa na 2ª parte, e despois das dúas chiscadelas amorosos xa comentados, penetrámonos na música arxentina, primeiramente da man en Astor Piazolla, un dos máis grandes compositores de tangos da historia. **Libertango** é un dos máis difundidos, e nesta ocasión utilizamos a versión para banda realizada por Miguel Etchegoncelay, importante director arxentino, moi activo na actualidade especialmente en Europa. A continuación interpretaremos **O Ciclo dos Ríos**, do compositor Arie Masland, que ostentou a dobre nacionalidade holandesa e arxentina. Malando é en realidade o seu nome artístico, foi moi coñecido como "Malando e a súa Orquestra de Tangos". A súa obra sobre os ríos amazónicos, orixinalmente estaba estruturada en 4 tempos e foi escrita para orquestra, aínda que na versión para banda se omite o segundo (Yapura), e chéganos como unha suite en 3 tempos (Río negro, Orinoco, e Chubut). Malando fusiona nesta obra de maneira moi equilibrada os ritmos folklóricos coa linguaxe sinfónica. Para acabar o concerto, acudimos ao máis grande dos compositores clásicos arxentinos do século XX, Alberto Ginastera, de quen este ano se celebra o primeiro centenario do seu nacemento. Interpretamos o cuarto movemento da suite sobre o seu ballet "Estancia", inspirado en escenas da vida rural arxentina, titulado **Malambo**. Estreouse o 1943 no Teatro Colón de Buenos Aires, coa Orquestra Sinfónica do devandito teatro, baixo a dirección de Ferruccio Calusio. Finalmente dicir que para este programa encantounos incluír tamén algunha das "10 marchas para perder a vitoria", do compositor arxentino-alemán Mauricio Kagel. Pola súa nacionalidade, por ser un dos nomes relevantes da vangarda musical da 2ª metade do século XX, e por escribir as súas 10 marchas orixinalmente para banda. Con todo, problemas técnicos impiden que fose posible.

Andrés Valero-Castells
www.andresvalero.com

PROGRAMA

CUPIDO entre MÉXICO y ARGENTINA

I PARTE

CONGA DEL FUEGO NUEVO (2005)
Arturo Márquez (1950)
arranxo de Oliver Nickel

SINFONÍA INDIA Nº 2 (1935-36)**
Carlos Chávez (1899-1978)
arranxo de Frank Erickson

SENSEMAYÁ canto para matar unha culebra (1938)**
Silvestre Revueltas (1899-1940)
arranxo de Christiaan Janssen

HUAPANGO (1941)
José Pablo Moncayo (1912-1958)
arranxo de Leroy Osmon

II PARTE

LELA (1961)**
Rosendo Mato Hermida (1914-1994)
arranxo de Alfredo Susavilla
(saxo solista: José Angel Presa)

ROMANCE (2011-AV31g)
Andrés Valero-Castells (1973)

LIBERTANGO (1974)**
Astor Piazolla (1921-1992)
arranxo de Miguel Etchegoncelay

EL CICLO DE LOS RÍOS (1971)
I Río negro II Orinoco III Chubut
Arie Malando (1908-1980)
arranxo de K. Vlak

DANZA FINAL (MALAMBO) del ballet Estancia, Op. 8 (1941)
Alberto Ginastera* (11916-1983))
arranxo Néstor Aldarete

* En conmemoración do primeiro centenario do seu nacemento
** Primeira audición BMMC

Nota: polo ben de todos prégase desconecten os móviles durante o tiempo do concierto. Grazas

ANDRÉS VALERO-CASTELLS

(director)

(Silla, 1973). Fórmase nos CCSS de Valencia e Murcia, titulándose en 8 especialidades, con 4 Mencións de Honra e Premio Fin de Carreira. Foron os seus profesores máis destacados R. Ramos, L. Balada, E. García Asensio, E. Cifre, M. Galduf, J. Mª Vives, V. Campos, etc. Asistiu a cursos de perfeccionamento con B. Ferneyhough, J. Rueda, J.M. López, C. Halffter, T. Marco, L. de Pablo, M. Hernández Silva, P. Sánchez Torrella, etc. Obtivo o Diploma de Estudos Avanzados (D.E.A.) pola UCV. Desde 2004 ocupou unha cátedra no Conservatorio Superior "J. Rodrigo" de Valencia.

Desde que en 2001 gañase o "A. Gaos" na Coruña, e estrease coa OSG, desenvolveu unha intensa carreira como compositor, director, e docente. Recibiu premios e distincións en Francia, Italia, EEUU e España. As súas obras interpretáronse na maior parte de Europa, América e Asia. As súas partituras están editadas en España, Francia, Suíza, e EEUU. No terreo sinfónico estreou coas sinfónicas de Valencia, Galicia, Córdoba, Murcia, RTVE, Nacional de España, The World Orchestra, solistas do Covent Garden, Filarmónica de Medellín, Baltic Neopolis, etc. Conta cunha ampla discografía, realizada en España, Noruega, Francia, Suíza, Holanda, EEUU, e Xapón. Foi directivo da Asociación de Compositores Sinfónicos Valencianos; residente do Festival Internacional Spanish Brass, e da Nova Orquestra da Generalitat Valenciana. É membro de número da M. I. Academia da Música Valenciana.

Foi Director Principal Convidado da Orquestra e Banda Primitiva de Llíria; fundador do ensemble Estudi Obert; director das bandas da SAM de Picassent, o CIM de Mislata, e a Lírica de Silla; como convidado dirixiu entre outras formacións, a Orquestra de Valencia, as Bandas Municipais de Valencia, Madrid, Barcelona, Alacante, A Coruña, Santiago de Compostela, etc., así como a banda da FSMCV, a de Musikene, a Artística de Buñol, o Día da Música Valenciana, etc. Dirixiu estreas absolutas e nacionais de L. Balada, H. Mertens, M. Daugherty, S. Sciarrino, de L. Berio, R. Mira, F. Tamarit, Ll. Barber, J. Lord, etc. Dirixiu en varias ocasións ensembles, ópera en concerto, e bandas sinfónicas no Festival Internacional de Música Contemporánea de Valencia Ensems. Ademais a súa versatilidade levoulle a abordar proxectos singulares como a gravación un dvd para Sony co grupo de rock *Barón Rojo* e o CIM de Mislata.

www.andresvalero.com

VINDEIROS CONCERTOS

PAZO DA ÓPERA

28 de febreiro

6 de marzo

20 de marzo

3 de abril

30 de abril

Se desexan ser informados das nosas actividades mediante correo electrónico, poden solicitalo en ***banda@coruna.es***

PAZO DA ÓPERA

14 DE FEBREIRO - 12.15 H.

DIRECTOR:

ANDRÉS VALERO-CASTELLS

TEMPADA 2015/2016

BMMC

BANDA MUNICIPAL DE MÚSICA DE A CORUÑA